

12.10—1.11.2025

otwarcie: sobota 11 Października 11, 7—9 PM

galeria skala, Poznań

wstęp wolny

„Obecnie tkwimy razem w jednym miejscu”. To zdanie, pojawiające się w kadrze filmu Agnieszki Polskiej „The Longing Gaze” (2021), oddaje doświadczenie izolacji podczas pandemii COVID-19. Film składa się z nagrań z kamer przemysłowych. Jego bohaterowie są fizycznie odseparowani, ale żyją we wspólnej, globalnej przestrzeni, zorganizowanej i nadzorowanej przez technologie.

W swoich filmach Polska poddaje refleksji współczesną kondycję człowieka, która jest kształtowana przez nowy obieg informacji, elastyczne pojęcie czasu i zmieniające się systemy wartości. Robi to w charakterystyczny, gawędziarski sposób — jej eseje wizualne przypominają widmowe seanse, w których opowieść zderza się z widokami nowej, technologicznej rzeczywistości.

Praca „The Book of Flowers” (2023) porusza wątek współlistnienia, przenosząc narrację ze sfery technologicznej na biologiczną. Film opowiada o fantastycznej, trwającej przez tysiąclecia, ścisłej symbiozie kwiatów i ludzi. To alternatywna forma relacji międzygatunkowej, która nie jest oparta na dominacji, lecz na wzajemnie korzystnej, głębokiej współzależności.

Twórczość filmowa Agnieszki Polskiej charakteryzuje się wyrafinowanym, a zarazem krytycznym podejściem do stosowanych przez nią narzędzi. „The Book of Flowers” (2023) łączy animację stworzoną z użyciem sztucznej inteligencji z produkcją na taśmie 16 mm. W filmie „Ask the Siren” (2017) zastosowana jest technika cyfrowej manipulacji obrazu: artystka przetwarza w nim twarz kobiety, zakłócając rutynowe postrzeganie i doprowadzając do jej defamiliaryzacji.

W „Watery Rhymes” (2014) spojrzenie widza prowadzi trójwymiarowe napisy, składające się na zbiór terminów opisujących surowce nieodnawialne. Napisy płyną w opalizującym płynie zawartym w kieliszku do szampana. Nakładają się na siebie i stają się coraz mniej czytelne, w miarę jak ich formy rozpuszczają się w obrazie. Polska poetyzuje utylitarną rolę języka, konfrontując go z obrazami przemysłu wydobywczego i głosem lektora. Bada w ten sposób fizyczność języka i granice komunikacji. W „The Happiest Thought” (2019) doświadczamy mieszaniny głosów, piosenek i fałszów, którymi artystka naprzemiennie drażni i uspokaja ludzki układ nerwowy. Zmusza widza do całkowitej koncentracji i hipnotyczną niemal sugestią wprowadza w stan bliski kontemplacji, w pełni wykorzystując swoją kontrolę nad jego percepcją.

Poprzez różnorodne narzędzia, werbalne i wizualne, artystka pomaga nam zrozumieć otaczającą rzeczywistość. Nowych technologii używa jednak tak, by nie wzmagać w odbiorcach najniższych z ludzkich namiętności – próżności, ostentacji, samozachwyty czy zapędów moralizatorskich. Polem jej refleksji pozostaje społeczny obieg znaczeń – to, w jaki sposób cyrkulujące obrazy porządkują nasze codzienne życie.

Jess Łukawski

Agnieszka Polska (1985, Lublin) studiowała na wydziale artystycznym UMCS w Lublinie (2004–2005), na wydziale grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie (2005–2010) oraz University of the Arts w Berlinie (2008–2009). Laureatka nagrody Preis der Nationalgalerie (2017), a także trzeciej edycji Nagrody Filmowej (2013) przyznawanej przez Polski Instytut Sztuki Filmowej, Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie oraz Szkołę Wajdy.

Prace Polskiej były prezentowane m.in. w MoMA w Nowym Jorku, Centre Pompidou i Palais de Tokyo w Paryżu oraz Tate Modern w Londynie. Jej wystawy solowe były organizowane m.in. w Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, Frye Art Museum w Seattle, Hamburger Bahnhof w Berlinie. Agnieszka Polska brała udział w 57. Biennale w Wenecji, 11. Gwangju Biennale, 24. i 19. Biennale w Sydney.

Spis filmów

The Happiest Thought (2019) 21 min.

The Longing Gaze (2021) 13 min.

Watery Rhymes (2014) 4 min.

Ask the Siren (2017) 8 min.

Perfect Lives (2019) 9 min.

The Book of Flowers (2023) 9 min. 30 s.

Dzięki uprzejmości Agnieszki Polskiej i Galerii Dawid Radziszewski.

Wystawa jest współfinansowana ze środków Wydziału Kultury Miasta Poznań oraz Departamentu Kultury Województwa Wielkopolskiego z siedzibą Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu.

Podczas programu projekcji skala będzie otwarta w dniach: 12 października — 1 listopada 2025, wtorek—sobota w godzinach 11—16.